

Téma týdne: Moratorium končí, co dál?

V sobotu 31. října 2020 skončilo plošné moratorium na splátky úvěrů a hypoték, které umožnilo dlužníkům z řad běžných spotřebitelů, OSVČ a firem odložit splácení úvěrů a hypoték sjednaných před 26. březnem 2020, a to do konce července nebo do konce října.

Odklad splátek byl závazný pro všechny banky a nebankovní poskytovatele úvěrů, klienti jej mohli využít dobrovolně. Podle ČNB se poskytl odklad u téměř 359 tisíců úvěrů za bezmála 445 miliard korun. Nicméně se zároveň s tímto ukončením rozběhla i druhá vlna pandemie Covid-19 a díky tomu se finanční dopad na značnou část populace opět prohloubil.

Vláda, ústy ministryně financí Aleny Schillerové, vyhlásila, že v této chvíli druhý plošný odklad splátek zavádět nebude, nicméně chce situaci na trhu sledovat a případně podniknout takové kroky, aby ochránila občany ČR před dluhovou pastí. Ovšem teď si s tím budou muset banky a klienti poradit sami.

Vzrostou nesplacené úvěry?

Je pravděpodobné, že se většina klientů bank a nebankovních institucí vrátí ke splácení odložených úvěrů bez problémů. Ovšem podle našich odhadů zde bude zhruba 10–20% skupina klientů, která bude mít problém s návratem ke splácení svých závazků, a to ještě nehovoříme o klientech, kteří první vlnu zvládli díky svým rezervám, ale nyní již nemají kam sáhnout.

Je otázkou, jak takové procento může být velké, protože podzimní vládní opatření nedopadla jen na hotely, restaurace nebo kavárny, ale hlavně na většinu malých obchodníků a jejich dodavatelů. Navíc tyto negativní dopady ovlivní ekonomiku jako celek, protože lidé z důvodu nejistoty výrazně uzavřeli svoje peněženky a méně utrácejí.

Banky i nebankovní společnosti už dříve deklarovaly, že jsou připraveny řešit individuálně situaci svých klientů, kteří se po skončení moratoria dostanou do problémů. A to formou odkladu či snížením splátek, nebo jinými nástroji. Nicméně je třeba počítat s tím, že díky individuálnímu přístupu se může stát, že to, co projde v bance mému sousedovi, nemusí projít mně.

Dalším faktorem, na který je potřeba myslet je i to, že narozdíl od skončeného odkladu, kdy nebyl klient

zatížen negativní zprávou v bankovním registru informací, se s největší pravděpodobností tomu dnes nevyhne. Toto může zkomplikovat nejen budoucí žádosti o další úvěry, ale i teď tak populární refinancování úvěrů.

Závěrem

Jaké je naše doporučení? Pokud se vám potíže se splácením přece jen nevyhnu, doporučujeme začít ihned s úvěrovou společností, nejčastěji tedy s bankou, komunikovat. Hlavní je problém neodkládat a snažit se ho řešit hned od počátku.

V okamžiku, kdy s poskytovatelem úvěru nebudete komunikovat, tak bude postupovat tak, jako byste splácet nechtěli a to je tou nejrychlejší cestou k exekučnímu řízení. Ideální je se s bankou nebo úvěrovou společností domluvit na podmínkách nového splátkového kalendáře.

Banky s ohledem na to, že se situace neobjevila ze dne na den, ale už tomto problému vědí delší dobu a již několik měsíců připravují speciální programy, které mají klientům v tíživé finanční situaci pomoci. Můžeme to vidět například u MONETA Money Bank, která ohlásila, že takovýto program zamýšlí představit do konce letošního roku. K obdobným krokům se pak chystají i další banky, případně nebankovní úvěrové instituce.

Pokud by i přesto vláda přikročila k druhému kolu odkladů splátek úvěrů, je potřeba k tomu přistupovat zodpovědně a dobře si rozmyslet, zda opravdu odklad nezbytně potřebuji, nebo si chci pouze udělat splátkové prázdniny.

Tato osobní zodpovědnost by měla být přítomna ovšem už podstatně dříve a to v okamžiku žádosti o úvěr. A to zejména dnes, kdy ČNB a banky uvolňují kritéria pro stanovení bonity, jakými jsou např. DTI a DSTI.

Je zkrátka potřeba položit si otázku, zda skutečně zvládnou splácet svůj závazek i v případě, že se mi sníží příjem, nebo zda potřebuji opravdu tak velkou a drahou nemovitost. A právě tady nastupuje ta zmiňovaná finanční odpovědnost jednotlivce.

Ing. Jiří Sýkora

Produktový specialista Fincentrum & Swiss Life Select

Finančního kurýra si můžete poslechnout na telefonním čísle +420 273 188 881.

Poslechněte si nás na Spotify:
<https://open.spotify.com/show/3WZqZuLHKdJQRJCdddC13?si=LldlObUIR4-WqD-tOz43iv>

Přečtěte si nás také na webu:
https://www.fcsls.cz/cs/home/pro_media/financni-kuryr.html

